

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Točaj XLI.

V Ljubljani, 14. kimovca 1888.

List 37.

Pismo papeža Leona XIII

vsim patrijarhom, pervakom, nadškofom in škofom vesoljnega katoliškega sveta, v milosti združenim z apostolskim Stolum.

Da je petdeseta obletnica, odkar smo bili mašnik posvečeni, Cerkvi silno doželjena prisijala, za to, kakor se spodobi, hvalimo neskončno dobrotlivega Boga, čigar naj modrejša volja in previdnost vse človeško življenje vodi. In prav tako tudi nikdo drugi ni mogel zbuditi povsod tako splošnega duhovnega soglasja v spoštovanji, v preobilni radodarnosti in v očitnem skazovanji veselja, kakor On, čegar gospostvo vseskozi sega v človeški um, voljo in serca, in kateri tudi vse dogodke vravnava in obrača v slavo kerščanske vere.

Res preslaven in pomenljiv dogodek je to, iz katerega celo sovražniki sv. Cerkve, če tudi neradi in nevoljni, z lastnimi očmi sprevidijo, kako se vedno lepo razcvita božje življenje sv. Cerkve, in kako krepko se razodevlje od Boga ji vlita moč. Tako so oni prisiljeni prepričati, se kako nespametno hrumé brezbožna ljudstva, in prazne naklepe kujejo zoper Gospoda in njegovega Maziljenca.

Da se pa spomni in korist te dobrote božje kolikor moči razširi, odperli smo za vso Nam izročeno čedo zaklade nebeških milosti. Nismo celo opustili, prositi darov božje dobrotljivosti tudi še onim, kateri bivajo zvanjaj jedinoizveličavne Cerkve. To pa smo storili za to, da bi vai narodi in vsa ljudstva, v pravi veri po vezi ljubezni združena, prej se zbrali v jedini hlev pod jednim pastirjem. Prav za to smo priserčno prosili Gospoda našega Jezusa Kristusa, ko smo ravnokar slovesno obhajali kanonizacijo. Povzdignili smo namreč oči tudi k zmagoslavni Cerkvi ter slovesno prišteli ali svetnikom ali pa blaženim kerščanske junake, katerih izvanredne kreposti in čudeži so bili po določenih pravilih popolnoma dokazani, ter da sta se tako v veselji družila nebeški Jeruzalem, pa oni, ki je še od Gospoda oddaljen popotnik na zemlji.

Da pa temu dogodku z Božjo pomočjo postavimo krono, želimo v svoji apostolski ljubezni ponuditi iz polnosti neizmerne zaklada duhovnih dobrot, kar se da obilno, tudi onim ljubljanim otrokom sv. Cerkve, kateri so umerli sicer smerti pravičnih ter tako preselili se iz boja tega življenja z znamenjem vere, in so

vcepljeni mladiki skrivnostne vinske terte; katerim pa je vendar zabranjeno stopiti v večni mir in pokoj, dokler ostri pravici božji storjenega dolga do zadnjega vinarja ne poplačajo.

K temu nas nagibljejo želje pobožnih katoličanov, katerim je gotovo močno všeč ta naša namera; nagibljejo nas še strašne muke, v katerih terpe duše rajnih. Nagiblje nas pa tudi, in sicer še prav posebno, navada sv. Cerkve, katera obhaja tudi pri neki veselejši slovesnosti med letom sveti in zveličavni spomin rajnih, da bi bili grehov rešeni.

Ker toraj katoliška vera uči, da dobivajo verne duše v vicah veliko pomoč po priprošnji vernikov, posebno pa še po daritvi sv. maše, menimo, da jim ne moremo storiti bolj koristne in bolj zaželjene usluge, kakor če skerbimo, da se pomnoži kolikor mogoče čista daritev, postavljena od božjega našega Zveličarja, in da se daruje v zadostenje za nje po vseh krajih mnogo svetih maš.

Zato določimo (ter dovolimo v ta namen tudi vse potrebne spreglede in prepustke), da bodi zadnje nedeljo meseca septembra kot veliki spravni dar. Ta dan maševali bodemo Mi, in ravno tako mašujejo naj vsi naši bratje patrijarhi, nadškofje, škofje in drugi predstojniki škofij, vsak v svoji patrijarhalski, metropolitanski in stolni cerkvi, darujejo posebno černo mašo s kolikor mogoče veliko slovesnostjo, in po onem obredu, ki je naznanjen v mašni knjigi za vseh vernih duš dan. Ravno to se poterjuje tudi v farnih in kolegijatnih cerkvah, svetnih in redovnih duhovnov, kakor tudi za vse mašnike, le da se tam ne bode opustila maša, strinjajoča se z dnevnim officijem, kjer je taka dolžnost.

Druge vernike pa prav goreče opominjamo, da se (omenjeno nedeljo) spovedó, pristopijo požožno k sv. obhajilu ter taisto darujejo za duše v vicah.

Tako se lahko vdeležé popolnega odpustka in sicer v prid dušam v vicah. Vsem mašnikom pa podelimo po naši apostolski oblasti za ta slučaj privilegij altarja.

Tako bodo verne duše, ki se čistijo v strašnih mukah od ostankov svojih pregreškov, zadobile prav zelo primérno in posebno tolažbo iz zveličavne daritve, katero bode vsa Cerkev združena s svojim vidnim poglavarjem in vžgana z njim vred iste ljubezni, darovala Bogu, da jim dodeli kraj hladila, luči in večnega miru.

Med tem pa Vam, častitljivi bratje, z vso ljubeznijo vsem duhovnikom in vaši skerbi izročnemu ljud-

štvu v Gospodu podelimo apostolski blagoslov v poroštvo nebeških darov.

Dano v Rimu pri sv. Petru na Veliko noč l. 1888 v jednajstem letu našega papeževanja.

Leon XIII, papež.

Slavnostni govor

o demantni sv. maši preč gospoda Jožefa Nakusa, kn. šk. duhovnega svetnika in župnika na Planini pri Vipavi 26. avgusta t. l

Govoril Ivan Lavrenčič.

„Dajmo hvalo Gospodu, svojemu Bogu“. Besede v predglasji svete maše.

Visokočastni gospodje! Predragi mi Planinski rojaki, še nikdar nisem nastopil lece s tako plahim srcem, kot ravno danes. In kaj bi ne! Vsaj dobro znate, komu in o kaki slavnosti mi je govoriti; — učencu svojemu prvemu učeniku, mlademu, neskušnemu duhovniku v Božji službi osivelemu, prezaslužnemu starčeku ter našemu blagohotnemu duhovnemu očetu o priredbi slavnosti njihove demantne sv. maše. Vse to presega mojo slabo moč in priznam, da vsak tú prisotnih častnih gospodov in na stotine družih, bolje bi bili na mestu, nego sem jaz. Toda želja in volja ljubljenega nam gospoda slavljencea ter prečastnega gospoda dekana hotela je, da ravno jaz naj pridem iz gorenjskih Cerkljan v drago mi rojstno vas in govorim njemu, čegar blaga roka me je v tej cerkvi kerstila, prvič podelila mi angeljski kruh ter pred 7 leti vpeljala kot novomašnika, da daroval sem nebeškemu Očetu naj svetejšo daritev. — Ali, kaj naj govorim? Kolikor mogoče le to, kar misli in čuti danes preblaga duša prečastnega gospoda slavljencea. Kaj pa misli, kaj čuti ona?

Visokočastiti gospod demantno-mašnik! Kaj ne, da čutila in misli so Vam vedno svete, in da posebno danes so Vam pri srcu besede sv. aposteljna Pavla: „Po milosti Božji sem, kar sem.“ (I. Kor. 15, 10.) Po milosti Božji dočakal sem tako visoko starost in ž njo prelepo današnjo slavnost; po njej zamogel sem vspešno delovati v vinogradu Gospodovem; po njej vžil sem mnogo duhovnega veselja ter uživam največe danes! Za to polna zahvale za vse te milosti Vam je duša, da iz svoje globočine kliče: „Gratias agamus Domino Deo nostro“ — „Dajmo hvalo Gospodu, svojemu Bogu“!

Dajmo hvalo Gospodu:

- 1.) Da podelil mi je tako visoko starost in ž njo današnjo slavnost.
- 2.) Da podpiral me je bogato s svojo milostjo v duhovnem poklicu.
- 3.) Da delil mi je mnogo duhovnega veselja ter podelil današnje naj veče veselje.

Predragi moji! teh svetih misli ter hvaležnih čutil polna je danes duša našega ljubljeneega gospoda duhovnega očeta, in menim, da spodobi se tudi nam, njihovim duhovnim otrokom, da ž njimi hvalimo Gospoda, da združimo svoje misli in čutila z njihovimi, premišljevaje ono trojno zahvalo.

O sv. Duh, razsvetli nam razum, omeči voljo ter daj moč mojemu slabemu jeziku, da kar premišljujemo in kar jaz govorim, je v čast Trojedinemu Bogu, nam vsem pa v večni blagor!

V sv. pismu beremo, da so živeli ljudje v prvih časih zelo dolgo: — 800, 900 in še več lét. Toda vselej ni bilo tako; že za kralja Davida živeli so po 70 in največ 80 let. Kraljevi prerok sam nam to poroča: „Dnevi naših lét — njih je 70, in pri močnejših 80 lét; in kar je več, so težava in bolečina.“ (Ps. 89. 10.) In tako je še dandanes; le malo časa človek na svetu živi, vzlasti pa gospodom duhovnikom kratko je življenje. V težavnem poklicu, pri telesnem in duševnem trudu v cerkvi, šoli, težavnih, daljnih potih, pri bolnikih hira marsikomu moč, da človek prezgodaj mora umreti. N. pr.; v naši ljubljanski škofiji je nad 500 gg. duhovnov, in vprašam vas, koliko med njimi je starih nad 70 lét — le malo čez 30; in koliko še živih, da so dočakali svojo zlato sv. mašo — le 22; in koliko svojo demantno sv. mašo — le 2; in koliko svojo demantno sv. mašo še v dejanski duhovni službi — le eden. In kedo je taisti edini? Kedo je oni presrečni?

Vi, visokočastni naš duhovni oče! Vi edini, edini v celi naši občirni ljubljanski škofiji ste tako srečni, da še v duhovskem pastirstvu v toliki starosti svojega duhovskega življenja zamorete darovati Najvikšemu nekervavo daritev nove zaveze. Da primérjam Vas samotni jesenski cvetlici, kateri prizanesel je kosec, med tem, ko vse njene sestrice je pogerla njegova kosa. Primerjam Vas starčeku Simeonu, ki je v visoki svoji starosti v naročji svojem uosil Njega, katerega Vi že toliko let darujete nebeškemu Očetu. Ko ste pred 60 leti svojem rojstnem mestu Kamniku, v tamošnji farni cerkvi M. B. obhajali svojo novo sv. mašo — gotovo niste mislili, da bodele doživeli toliko starost in ž njo današnjo slavnost. In vendar ste jo! Ljubi Bog Vas je ohranil, življenju Vašemu prideval je leto za letom, da danes 85letni starček še čversti obhajate svojo demantno sv. mašo. Oh vem, dobro znam, kaj misli, kaj čuti pri tem duša Vaša; polna hvaležnosti, polna zahvale dviguje se v sinje nebó, vedno višje in višje hiti ona do prestola naj boljšega Boga, rekoč: „Gratias agamus Domino Deo nostro“ — „Dajajmo hvalo Gospodu, svojemu Bogu“! —, da dočakal sem tako visoko starost in ž njo današnjo slavnost.

II.

A zakaj Vam je Oče nebeški odmeril tako dolgo življenje? Zakaj hranil Vas je zdrave, čverste skoro vse dni Vaše? Da ste delovali z apostoljsko vnemo za blagor neumerljivih duš, da ste vodili svoje ovčice v nebeški Jeruzalem.

Da, predragi moji! duhovniku skerbeti je tudi za zveličanje družih. „Bodite trezni in čujte, ker hudobni duh, vaš zopernik, hodi okrog, kakor rjoveč lev, in išče, koga bi požerl“ — tako svari nas sv. apostelj Peter. (I. 5. 8.) Vsak tedaj mora čuti, vsak se vojskovati — toda duhoven je vojskovođa v duhovni vojski; njemu je na čelu sukati meč Božje besede neumorno, naj je že prilično ali neprilično ter prepričevati, prositi, svariti s poterpežljivostjo in ukom.“ (II. Tim. 4. 2.) Ta svoj poklic dobro razumeli so in razumejo vneti duhovni pastirji, vestno so ga zverševali in še zveršujejo — med njimi tudi naš visokospoštovani gospod slavljencea, ki že nad pol stoletja zvesto so čuvali duše naših prednikov in še čuvajo naše. Da, predragi moji! Veliko prej, nego sem bil jaz, veliko prej, nego je bila ogromna večina izmed vas — že bili so visokočastni gosp. Jožef Nakus na Planini med našimi dedi; bili so jim skerbni duhovni pastir, učenik, tolažnik in zdravnik, kakor tudi

našim starišem! In kar porodilo se nas je v preteklih 54 letih — vse kerstila je njihova posvečena roka ter od istega časa skerbno vodila na potu življenja in nas še vodi. Oh koliko dobrót delili so nam v cerkvi, v šoli, na svojem domu v tolikih letih ter koliko pomagali nam z lepim zgledom, dobrim svetom, molitvijo, tolažbo v vsaki potrebi, času in vremenu — vse to navajati, pre-slabb mi je spomin, beseda preokorna; dovelj pa je, da vse to zapisano je v knjigi njihovega marljivega, brez-madežnega življenja. dovelj, da On, ki je nad nami; vse to vé. Le opozorim Vas na lepo to svetišče Božje, v katerem smo se danes zbrali k zahvalni daritvi. Naj že poslušamo tú naših zvonov vbrane glasove, ali orgelj sladko petje, ali naj ogledujemo lepe citarne slike, dragoceni kerstni kamen, križev pot in sploh kamorkoli se oko ozre — vse, vse preskerbela je vnema našeza duhovnega očeta, in kar je še več — niso nikdar štedili svojega lastnega žepa.

Da, prezasluzni gospod demantno-mašnik! — če kedo, Vi zamorete reči: „in milost Božja v meni ni prazna ostala“ (I. Kor. 15. 10) Primerjam Vas pridnemu planinskemu kmetu, ki je po dolgoletnem trudu, v potu svojem, spremenil prostorno puščavo v rodoviten vinograd, da sedaj njega in njegovo družinico preživlja: primerjam Vas rudokopu, ki je v veliki nevarnosti in težnjah nakopal zlata ter se vrača sedaj obložen z njim v svoje domovje: primerjam Vas vojskovodju, ki je v vročih bitkah priboril si slavni zmag, a sedaj odlikovan, preživlja v veselji svoje stare dni. Da, Visokospoštovani! zvesto in vpešno ste delovali v vinogradu Gospodovem in delujete še, dasi toliko stari, z mladeniško vnemo. V tem podobni ste solncu, ki zahajóč čarovno oseva še vinske gorice.

A tú spominjam se z Vami besedi aposteljna Pavla: „Nič ni, kateri sadi, niti oni, ki priliva, marveč Bog, ki rast daje“ (I. Kor. 3. 7). Duhovni smo le slabo orodje v roki Božji in, da ona našega truda ne podpira, niti ene duše zveličati ne moremo. O tem ste prepričani, in ravno zato kot na orlovih perutnicah dviguje se Vaša duša kviško, hiti k Bogu, da v zahvalo mu poje: „Gratias agamus Domino Deo nostro“ — „Dajmo hvalo Gospodu, svojemu Bogu“! — za pomoč v duhovskem mojem poklicu.

(Dalje nasl.)

Don Bosko.

Opis njegovega življenja in delovanja.

(Dalje.)

XXI. Don-Boskova molitev.

Nehajmo naštevati te nenavadne dogodke iz Boskovega življenja. Naveali bi jih lahko še mnogo več, a naj zadostuje, kar smo povedali. Kdo bi znal misliti: pa utegne biti kaj pridejanega — morda se ni res vse tako godilo. — Da te dogodbe niso izmišljene, priča na prvo to, da jih je bilo mnogo po knjigah objavljenih še za časa Boskovega življenja. Če bi resnične ne bile, gotovo ne bi Bosko pripustil, da bi se trosile laži po svetu o njegovi osebi. Sicer je pa gotovo, da je še mnogo reči, ki so znane le njegovim prijateljem. Če se je kaj posebnega zgodilo, ni rad videl, da bi se o tem govorilo.

Nas pa silijo ravno ti dogodki, da izrečemo o Bosku besede sv. pisma: Bog ga je poveličeval kakor svetnike (Sir. 45, 2).

In drugič, če vidimo, koliko čudežev je storila Marija na priprošnje Boskovo, ali je mogoče, da bi

se še bolj ne vterdilo naše zaupanje do Marije?

Tretjič pa — dokazuje Boskovo življenje ob onem, kakošna naj bo naša molitev. Boskova molitev je bila stanovitna, zaupljiva; zato je tudi oblake prodirala. Molitev naša bodi ravno tako stanovitna, če hočemo biti uslišani. Videč, da ima Bog še zmeraj — tudi še v sedanjem času — milostno okó in odperto uhó za onega, ki z zaupanjem pribeži k njemu, kako bi mogli dvomiti o resnici Kristusovih besedi: Prosite, in se vam bo dalo; iščite in bote našli; ter-kajte, in se vam bo odperlo. —

XXII. Don-Boskov značaj.

Vselej je težko govoriti o značaji kacega človeka. Pojem te besede je raztegljiv, kakor paragraf v roki samovoljnega pravnika. Če slišimo o terdnih značajih, še nikakor ne smemo verjeti, da so ti značaji zmeraj lepi značaji. Saj naš čas se dostikrat kakemu robotemu in svojeglavnemu strastnežu kliče v slavo: glejte! — to je mož — to je značaj!

Hoteč govoriti o Boskovem značaju, omenjamo samo nekatere lastnosti, ki so bile zanj označivne.

Dr. d. Espiney govori o Bosku, pišejoč nekoliko pred njegovo smertjo, nekako tako-le: — Bosko je mož slabotnega telesa. Vidi se stareji, kot je v resnici. Terdnega zdravja ni bil nikoli, a vedni napor mu je še bolj oslabil telo in postaral lica. Hodi počasi; vidi slabo; glas postal mu je na starost tih, tako, da nazaduje v veliki družbi ni mogel govoriti.

Sicer pa je bil Bosko prijazen in dobroserčen, da ga je moral vsakdo ljubiti. Z njim je brez strahú lahko govoril, kdor je hotel. Bil je vsakemu oče; zato so se obračali ljudje s tolikim zaupanjem do njega.

Poznalo se mu je, da je sin kmečkih starišev. Beseda mu je bila zmeraj domača, neprisiljena, brez tistih visocih fraz, ki so pri nekterih „gosposkih“ na videz tako gorke, v resnici pa tako ledene. Vendar je tudi Bosko znal občevati z gospodo. Prišel je pogostokrat v dotiko z naj višjimi krogi torinskimi in s časom si je pridobil one gibčnosti in privadil onemu „elegantnemu“ vedenju, kakoršnega neizprosno zahteva omikani svet.

V družbi je na prvo molčal. Tem raje je poslušal, kaj drugi govoré. Ali kedar je prišel v razgovor, bil je šaljiv in vesel. Njegova beseda razodevala je bistrega duha.

Njegov spomin bil je naravnost čudovit. Pripeveduje se o njem, da je v bogoslovnem semenišči imel redkokrat kako učno knjigo. Dovelj, da je slišal poučevanje — in kar je slišal, ponavljal je gostoma od besede do besede. Semenišniki so imeli zjutraj, ko so vstali, pol ure časa, da so se opravili. Njemu je bilo gosti deset minut; potem je bral Rohrbacherjevo zgodovino. Sedemdeset let star je še znal na pamet cele speve iz Danteja in Virgilija.

Ni potem čuda, da je že kot pastir deklamoval laške pesni; in ni potem čuda, da je mogel sam osebno voditi velikansko svoje podjetje. Za gospodarja je bil kakor stvarjen. Vse je vedel, kaj se godi v hiši. Svoje duhovne pomočnike, in celo gojence, poznal je natančno. Če je le enkrat videl človeka, zapomnil si ga je dobro — in to vkljub tolikim skerbém in opravičilo. Da se opravičila ni manjkalo, je gotovo. Pomislimo, koliko je bilo njegovih — in tako različnih zavodov, raztresenih po celem svetu. Reševal je do zadnjega na dan na stotine pisem. — Vse to pričuje, kolika je bila njegova marljivost, kako izversten njegov spomin.

Vse, kar je začel, je dobro premislil. Prenaglil se ni nikdar. Če mu je kdo prigovarjal, da naj se odloči

za to ali uno, odgovoril mu je: „Le počasi! Le počasi!“ Neprevidnosti mu ni mogel nihče očitati.

Kedar se je pa lotil kake stvari — bil je vstrajen in pogumen, da ga tudi nobena sila ni mogla podreti. V dokaz temu je vse njegovo življenje in delovanje.

Opauljiva lastnost njegova je bila, da je znal serca pridobivati. Njegovi prijaznosti odpirale so se duri v prvih hišah torinskih. Z gorečo besedo svojo omečil je serca poslušavcev v prvem nastopu. Dokler ga niso zapustile moči, bil je izversten govornik. Beseda mu je bila lepa, gladka, pesniška in navdušena.

Gotovo — vse to so bile kreposti, ki so ga morale krasiti in morajo lastne biti vsacemu človeku, ki hoče kaj opraviti. Brez teh naravnih darov, bi pač ne bilo mogoče, da bi priprost, ubog pastir postal — svetovno znani Don-Bosko.

Da ni bil Bosko tako železen značaj, tako blag značaj, in značaj tako polen vere — ne bi poznali zdaj imena njegovega — ne bi čutilo zanj toliko serc — ne bi molilo zanj toliko otrok — ne točilo solz toliko sirot in žalovalo toliko prijateljev — ob njegovem smertnem dnevu — na grobu njegovem.

(Dalje nasi.)

Kako mu je posvetil!

(Konec.)

Pater: No, če po smerti ni nobenega življenja, uobenega sodnika, nobenega povračila: bodi si, sem tedaj v svojem volnatem habitu to mervico revnih dni zastoj na straži stal. In za to stražo mi je tudi v tem slučaju ravno tako malo žal, kakor malo sedaj vaše vojake peče zato, da so bili vedno na straži, čeravno se ni noben sovražnik pokazal. Tudi v tem slučaju bi ne bil zastoj čul, ker sem živel mirno, v varnosti in brez strahú na večnost se spominjal. Vi pa, kakor tudi že mislite, gospod polkovnik, Vi ste brez zanesljivosti, Vi le dvomite, če je duša neumerljiva, če je Bog in povračilo dobrega in hudega. Zato vam povém, Vi ste zanikaren vojak, če pri teh dvomih ne storite takó, kakor vaši vojaki v bojnem šotoru, t. j., če niste pripravljeni na vse primérljeje, če ne stojite na straži! Ste me razumeli.“

Polkovnik stermlj.

Zdaj pride drugi slučaj! Če je po prihodnje življenje, če je živ Bog, in s tem živim Bogom povračevalno nebo, maščevaven pekel, gosp. polkovnik, potem ste dvakrat zanikaren vojak, če ne stojite na straži, ali — potem — zakaj bledí prihajate?“

Polkovnik je zares obledel in hotel jo je pobrati iz verta.

„Halt! Stojte, gospod polkovnik,“ zakliče redovnik s pretresljivim glasom. „Ein braver Soldat reterirt nicht so schnell, „wenn parat seine Waff.“ Verl vojak se ne umika tako naglo, ako je oborožen. So li strelj iz dolge halje ostrašljivi dokazi za vaš um? Mislim vender, da ne trepečete, kadar krogle ferčé kakor ploha; moškemu vojaku je to igrača. Če ste vi mož, pogledjte enkrat čez grob v neizmerno strašno večnost! No, gosp. polkovnik, zberite zdaj neslano bistroumnost, in ako imate moč, bojujte se proti resnici, katere jaz ne branim, temuč ona mene brani! Gospod polkovnik, kako pohlevno stojite zdaj pred „patrom“, katerega ste tolikrat dražili kakor bebca! Kteri izmed naju je tedaj neumna tapica („der dumme Teuf“)?

Globoko pretresen prime polkovnik svojega nasprotnika za roko in pravi: „Das 'eiss ich gut manövrir, 'err Pater, Sie mich getrieb 'ab in schwere Nöth. Sie versteht zu fecht und 'ab mich gemach Prisonnier. Ich Sie jetzt estimir und will geb' Satisfaction.“

(To se pravi bojevanje prebrisanó sukat', gospod pater, Vi ste me spravili v hude stiske. Vi dobro znate boriti se in ste me jetnika storili. Jaz Vas zdaj spoštujem in Vam bom dal zadostilo.)

Drugi dan so Francozi odrinili, toda čez nekaj dni je polkovnik zopet prišel k redovniku v vas in začel praviti:

„Ich keine Ruh 'ab, 'err Pater; nicht schlaf, nicht ess, nicht trink, Ihre Attaque hat gemacht schwere Blessur. Meine Seele ist krank. Instruir Sie mich, ich will lern zu stehen gute Schildwach.“

(To se pravi: „Nič več nimam mirú, gosp. pater; ne spati, ne jesti, ne piti ne morem, Vaši udarci so mi naredili prehudo rano. Moja duša je bolna. Podučite me, naučiti se hočem dobro na straži stati.“)

Mnogo dni so videli oba skupaj, redovnik je govoril, polkovnik pa poslušal. Kaj sta počela, ne vemo, ali neki večer sta oba klečala pred misijonskim križem na mirodvoru.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. † Prečast. g. Matija Hočevar, župnik pri sv. Petru v Ljubljani, ki je iskal zdravja v Toplicah na Dolenjskem, je 10. t. m., po dolgem bolehanji, previden s ss. zakramenti, v Gospodu zaspal v 65. letu svojega življenja. Pripeljali so truplo ranjcega 12. t. m. ob 6ih zjutraj med zvonjenjem po vseh cerkvah v Ljubljano. Domača gg. duhovna s farani sta ga pričakala pri dolenjski mitnici in spremljen je bil v farno cerkev sv. Petra; tam je preč. g. kan. in dekan Miroslav Križnar opravil za ranjcega slovesno sv. mašo med azistenco. Iz cerkve je bil prenesen v duhovniško hišo, kamor so ga ljudje hodili kropit v velikih množicah. Popoldne ob 4ih ravno tega dne ja je bil v velikanskem sprevodu pod vodstvom preč. gosp. dekana Križnarja spremljen k sv. Krištofu ter ondi pokopan. Blagoslovili so bili pred vzdignjenjem merliča premilg. knez in škof sami. Pri pogrebu je bilo tudi veliko znanjih gg. duhovnov in silno družega občinstva. R. I. P.

Iz Ljubljane. Inštalacija novega prošta Ljubljanskega preč. g. dr. Leonarda Klofutarja izvršila se je na Malega Šmarna dan (8. sept.) po veliki maši tako-le:

Premil. gosp. knezoškof oblekli so na prestolu vesperale, pristopili potem k altarju ter vsedši se pred altarjem na „faldistorium,“ vprašali so novega prošta, stoječega pred stopnicami altarja: „Quid petis?“ Kaj želiš? Ko je g. prošt povedal, da je bil od sv. Očeta Leona XIII 28. julija (quinta Kalendas Augusti) imenovan za Ljubljanskega prošta ter poprosil, da bi ga knezoškof vpeljali v posest pravic in dohodkov proštije, prebral je kn. šk. kancelar precej obširno papežovo pismo (bulo) imenovanja. Na to stavili so škof 8 vprašanj iz ceremonijala, na katera je novi prošt odgovarjal s „Promitto“ — obljubim. — Ta vprašanja zadevujejo obnašanje proštovo do papeža, škofa, kapitula, do cerkvenih zakonov in ukazov, cerkvenih pravic itd. —

Za tem je sledila „professio fidei,“ — izpovedba vere, pri vsaki instalaciji in drugih prilikah navadna z običajno prisego. Za to prisego je prišla druga na versto, a Formula za to drugo došla je iz Rima ter

obsega zelo one misli, katere so v gori omejenih 8 vprašanjih, le da se še prav posebno spominja sv. Očeta z jedne, ter rovarjev in sovražnikov sv. Cerkve z druge strani. Po prisegi izročili so knezoškof proštu belo štolo, perstan, pektoralni križ, vesperale, evangeljske bukve, cerkvene ključe, mitro in pastirko palico ter odkazali mu prostor v koru. Prošt je šel na to v kor na svoj sedež ter je potem vse navzoče gg. „korarje“ poljubil (osculum pacis). Zaveršila se je slavnost z zahvalno pesmijo ali „Te Deum laudamus.“

Omeniti je konečno, da se je ta mistalacija izvršila (mutatis mutandis) prav tako kot ona † prošta Jos. Zupana. Stavljeno je bilo namreč g. proštu kot 7. tudi to le vprašanje: „Promittisne dignitatis huius praepositoralis et ipsi canonicae unitae parochiae Radmannsdorfensis officii et obligationibus, quantum fieri potest, per te ipsum, aut per idoneos substitutos fideliter te satisfactorum?“ V smislu razpisa z dne 2. febr. 1887 pa je podpisal novi gosp. prošt „revers“, da se boče gledé Radovljice popolnoma ukloniti razsodbi višjih oblasti. V papeževem pismu Radovljica niti omenjena ni.

Papeževo odlikovanje. Pn. gospoda prelat dr. Andrej Čebašek in sem. vodja kan. dr. Janez Kulavic sta postala protonotarja apostolska ad instar participantium, ter sta s tem prišteta papeževim domačim prelatom (praelat. domest.) in imata zraven družih privilegij tudi pravico do pontifikalij. — Pismi za gg. protonotarja ste podpisani 7. avgusta.

Iz pisma do prvega je razvidno, da se je zlasti tudi ozir imel na marljivo vodstvo pri praznovanju zlate maše sv. Očeta; pri gosp. Kulavicu pa na modro, z učenostjo in pobožnostjo sklenjeno vodstvo v odgoji duhovskih kandidatov.

V Rimu je poseben zbor sedmerih prelatov, ki se imenujejo protonotarji apostolski, apostolski pervotajniki, kateri vravnavaajo cerkvena pisma in obravnave. Ta čast je že silno stara in bila je pod Gregorijem XVI obnovljena. Inozemski, nerimski protonotarji nimajo katic opravil, ampak le naslov in marsiktere častne predpravice.

Premilostni gospod knez in škof so bili preteklo nedeljo novemu gospodu proštu in gg. protonotarjema na čast povabili na obed prečast. stolni kapitelj in prečast. gg.: P. provincijala Evstahija, Klinkowströma in Böhma, Mr. Potočnika, bogoslov. profesorje in domače preč. gg. duhovne s svojim preč. bratom vred. Premilostni gospod knez in škof so o tej priliki opomnili, kako so 50letnice sv. Očeta Leona XIII iz Rima dobrotne milosti lile na vse strani sveta. Nekteri žarki teh milosti so dospeli tudi v našo škofijo med ude stoljnega kapitlja, s čimur je počeščen celi kapitelj, pa tudi vsa škofija. Od todi so vzeli priliko ter so napili v prvo na slavo sv. Očeta Leona XIII. potem pa novemu gosp. proštu in prelatoma protonotarjema. — Milgosp. novi prošt dr. Klofutar so porabili besede sv. Pavla: „Ego plantavi, Apollo rigavit, Deus autem incrementum dedit“ (Jaz sem sadil, Apolo je prilival, Bog pa je dal sad), ter so besede tako obernali, da sadili so premilgosp. škof. cesar so prilivali, pripočivši jih papežu za prošta, sv. Oče pa so z izvolitvijo dali rast itd. Še več ginljivih in osoljenih napitnic je sklenilo blago pogostovanje ter smo se vernili zopet v cerkev k večernicam.

Iz Šmartna pri Kranji. — Danes, 5. kimovca 1888, so v naši lepo ozališani duhovnijski cerkvi sv. Martina obhajali štiridesetletnico svojega mašništva preč. in čast. duhovni součenci našega prečastitega gospoda župnika Antona Klemena, namreč: Jožef Jereb, župnik v pokoji, Fr. Klemenec, župnik na Uncu, Janez

Koprivnikar, dekan in župnik na Verhniku, in Andrej Zamejic, kanonik v Ljubljani; (Peter Teran, župnik pri Stari Cerkvi na Kočevskem je bil po službi zadržavan k nam priti.)

Po slovesnem vrodu v cerkev so imeli prečastni gospod kanonik Andrej Zamejic govor o verlem duhovnem pastirji, da naj bi verni tolikanj veči spoštovanje in hvaležnost imeli do svojih duhovnov, duhovni pa tolikanj zvesteje spolnovali svoje imenitne dolžnosti v duhovskem stanu. Na to so imeli slovesno mašo z obilno azistenco pred izpostavljenim svetim rešnjim Telesom preč. g. kanonik, ki so tudi po sv. maši zapeli zahvalno pesem.

Po tem so gospodje še opravili za ranjce duhovne součence (dvanajst jih je šlo v 40 letih v večnost) velike bilje in slovesno mašo v črni obleki, ki so jo služili g. Fr. Klemenec, župnik na Uncu.

Po zmernem obedu pride gostom čestitat duhovščina iz Kranja, Predoselj in Besnice.

S hvaležnostjo do Šmarčanov, ki so se zelo obilno vdeleževali imenovane slovesnosti, in do domačega gospoda župnika, ki so z vso prijaznostjo postregli svojim duhovnim součencem, se poslednjič gospodje veseli razidejo, z obljubo, ako jim Bog da doživeti petdesetletnico, da bo vsak vse povabil k zlati maši.

Iz Ribniške doline. (Konec.) Urno sta z nami derčala preblazega gosp. dekana pridna konjiča po Ribniški dolini, ktera se potniku vedno bolj odpira in prijetnije razgrinja. Nima dolina ravno vsesvetnih imenitnosti, vendar pa tudi čisto brez njih ni. Peljali u. pr. smo se mimo hiše — tu pa rajše recimo „hišice“ — ki stoji na kolesih. Ne vém, če so namerjali v nji „suho robo“ po svetu voziti, kaj-li? Dolina je viditi dosti rodovitna, posebno zelo je obsajena s koruzo; vendar pa smo se peljali tudi mimo kraja, ki so ga gospod dekan imenovali „Arabia petrea,“ kamnito ribniško Arabijo, ki je videti, da so jo Kraševci poslali Ribničanom, naj bi pokazali, kako bi se to dalo obdelati, ker so tako „umni.“ K sreči je to le majhen kosec ribniške zemlje. Tudi ni brez znamenitosti, da votline v soderško-ribniških vodah imajo z drave rake, katerih ni pokončala kolera ali kaka davica, kakor v Ljubljani in Kerki. V Novi Štifi so nam postregli s s tako lepimi in velikimi raki, da so uas spominjali na nekdanje kerške. Tudi jám, tomunov in tokáv je mnogo v ribniški dolini, kakor so „Žiglovica“ (do 70 m. globoka), „Čukova, Mevčja, Mihelja jama“ itd.

Bližamo se prijazni Ribnici. Ne pravim brez vzroka prijazni; kajti ljudje so res prav priljudni in pozdravljajo gospode od blizo in od daleč, — tako odrasčeni kakor mali. Po svojem zunanem licu Ribnica mnogo prijazniša prihaja, odkar je bil precejšen del terga pogorel — pred kratkim časom; skoro vse je že spet pozidano. Vsa Ribniška dekanija s 13 duhovnijami po novem imeniku šteje veliko čez 30 tisuč prebivalcev, in terg sam njih čez 1000.

Častitljiva je župnijska cerkev sv. Štefana papeža in mučenca z dvema stolpoma in z velikanskim velikim zvonom, ki tehta čez 50 stotov. Prelepo je ujeno notranje, altarji itd.; toda tega ne moremo na drobno popisovati. Kdor bi pri tako lepih cerkvah, kakor ste n. pr. v Ribnici in Lašičah, ostal v nedeljo brez svete maše, moral bi imeti serce ne iz kervi in mesá, ampak iz tiste merzle tvarine, iz ktere pridni Ribničani piskre delajo!

Opazoval sem mladino, ki se zdaj o počitnicah učí za prvo spoved in sv. Obhajilo. To ti je vse živo in gibčno kakor lastavice; duhovna zmožnost jim gleda iz oči. Kako dovtetne so bristre glavice in mlada serca

za zvišene nauke, kakor je pisano v dnevnih urah: „Declaratio sermonum tuorum illuminat, et intellectum dat parvulis — Razlaganje tvojih besedí (o Bog) razsvetljuje, in daje spoznanje malim.“ (Ps. 118, 130.) Pač važen je res prvi verski poduk!

Premnoge pripovedke o Ribničanih razodevajo lepi značaj tega ljudstva. Blag, pohleven duh, zraven tega polno mile šale in vdane poterpežljivosti veje iz teh povedk. Le sem ter tje so kaki malo predebeli izrazi. Ker se z njimi pogosto solijo pojedine, naj smemo priporočiti, da bi se opuščalo, kar nekako derzno sega v „svete reči,“ ali je sicer manj pristojno. Sej tacega je le malo; sicer pa je res vse osoljena in dobro zabeljena šala, in ktere veje blaga morala. Kako ginljiva je n. pr. povedka, kako je moral Ribničan za malo grizljiv svojega sivca prestatí hudo poskušnjo od grajščaka in vse svoje lonce z gorjačo za pokoro pokresati, kar vse je storil s težkim pa vdanim srcem. Pa kako bistroumno jo je zasolil grajščaku, ko mu je za pobito robo dal lepih rumenih cekinov, rekši: „Kdo bi bil mislil, da pride za vibarnim jutrom tako lep večér?... Gospod, kedaj zopet pridem, da bova v novo lonce pobijala?“

Iz prijazne Ribnice smo jo pomerili dalje še proti Kočevju, kar mi je bilo zelo zanimivo, ker vsih teh krajev še nikoli poprej nisem videl. Kmalu smo prišli v Dolenjo vas. Ta duhovniija, ki šteje blizo 2000 prebivalcev, je rojstni kraj verlega r. kanonika Fr. Kramarja, kateri je časten spominek zapustil v ondodni farni cerkvi sv. Roka, ko je napravil prelépi véliki oltar in pa križev pot posebne znamenitosti. Tudi pokojnega sorodnik, preč. gosp. kanonik K. Klun, je ondi doma, kjer je bil, kakor ondodni „Nimrod,“ iz Kočevja vernivšim se popotnikom, tudi prav vgodno večerjo pripravil.

Na daljni poti se nam je na verhu Jaselnice odperla kočevska dolina. Peljavši se skoz dolgo samoto in germičevje pridemo na plano in derdramo poslednjič mimo Stare cerkve, ki jo imenujejo naj lepšo vas na Kočevskem. Cela fara šteje čez 1800 duš in ima 4 podružnice. V tej župniji so doma „Erkerji,“ katerih edeu je stoljni zakristan, en brat bogoslovec, oče obilne družine pa učitelj, kakor so bili že njegovi spredniki.

Čez nekaj minut smo v Kočevskem mestu. Vsa Kočevska dekanija ima 15 duhovnij in po imeniku 26.262 prebivalcev; mesto samo jih ima nekaj čez 5000, pa se vedno razširja. Kar smo videli in slišali, se imajo zdaj na enkrat zidati tri znamenite stavbe: dekanijska cerkev, sirotišnica in še neko drugo poslopje, ki že stojf. Sirotišnica ob cesti zunaj mesta, zlagoma pogleduje iz tal. Dekanijsko-farna cerkev je res revna in želeti bi bilo meščanom, da si napravijo pošteno Božjo hišo. Pa tudi je dolgočasno, da mesto nima kake dobrotne naprave v tesnem pomenu, pa nobenega samostana. Kočevarji so v teh in tacih osnovah nekoliko naskrižnih misel. Mi smo pa zmeraj te misli, da „viribus unitis“ (z lepo edinostjo) bi ložej 3 velike — magari 4—5 naprav ustanovili, kakor pa eno samo samcato, če so si v laséh.

Lesnoobertnijska šola se prav dobro podá Kočevskemu mestu, ker ima dežela dosti lesa, pa k temu imajo še prav z verbovjem nasajeno zemljišče. Premalo smo imeli časa, da bi napravo bili ogledali; videli pa smo drugod ličnih izdelkov.

Pa kdo poreče: Kočevske koške in košarice vidite, pa še pogledali niste, kako se po Ribnici lonci sučejo in protje za suho robo liči! — Odgovor: Zato smo bili pa tudi v Ljubljani zmérjani, in bež ko smo prišli drugi teden v Komendo, smo tam nadomestili, kar smo v Ribnici zamudili...

Pa sej je bilo tam doli v nedeljo, in malo pogrelo me je, ko nas je nekdo srečal s koujičem, ki je do groze velik voz robe v nedeljo peljal.

Pa naj bo dosti. Ribničane sem že poprej rad imel, ko so mi bili le po imenu in malo po osebi znani, — še toliko bolj zdaj, ko sem videl njih domačijo in v njej v kratkem doživel tako prijaznost. Še prav posebno hvaležna pa sva s prečast. gosp. sopotnikom prečast. gospodu kanoniku in dekanu Skubicu in drugim gospodom za izvenredno gostoljubnost in dobroto, ki so jo nama s toliko ljubezuijo skazovali.

Odpustek 50 dni so sv. Oče Leon XIII 3. svečana 1888 podeliti vsim vernikom, ako skesano in pobožno obmolijo psalm „Iz globočine“ (De profundis), s pristavkom verstice: „Gospod, daj jim večni mir, in večna luč naj jim sveti.“ More se dobiti po trikrat na dan in darovati se tudi dušam v vicah.

Omeujeni psalm je 129. in glasí se:

Iz globočine vpijem k tebi, o Gospod!

Gospod, usliši moj glas! Naj poslušajo tvoje ušesa glas moje prošnje.

Gospod! ako boš na pregrehe gledal, kdo bo ostal, o Gospod!

Toda pri tebi je sprava, in zavoljo tvoje postave čakam tebe, o Gospod! Moja duša čaka njegove beaede; *)

moja duša v Gospoda upa.

Od jutranje straže do noči naj Izrael v Gospoda upa;

ker pri Gospodu je usmiljenje, in pri njem je obilno odrešenje.

In on bo rešil Izrael vsih njegovih hudobij.

Čast bodi Bogu Očetu itd.

V. Gospod, daj jim večni mir.

O. In večna luč naj jim sveti.

Nedelja in dijaka hribolazca.

Posebne premislika je gotovo vreden naslednji prigodek, katerega naznanjajo iz Urslava na Solnograškem: Ivan Gaugler in Adolf Schreier, dijaka, sta se 20. vel. serpana t. l. zvečer odpotila v snežniško kočó na preočevanje. Drugi dan bila je nedelja. Ali ne da bi šla k službi božji, odpravita se na „Hochseiler,“ in od ondot k „Hochkönig-u,“ čeravno jima je služabnica, ki je nevihto slutila, branila. Že je pritiskala zelo gosta megla čez mokro skalovje in kmalo je pričel strašno sneg suti. Gaugler in Šreier sta sledila poprejšnje gazi, ki so deržale na goro „Hochkönig.“ Vendar le té so bile kmalu zametene. Zdaj sta še zašla in v gosti megli in sneženji sta brodila do polnoči v nedeljo po ledeniku. Naključno najdeta podobo trikotnika iz desk za kočó, ki so jo namenili ondi postaviti. To si vravnata za tabor v sili. Vedni nasip snega ju je kmalu pokrtil nad glavó. Tako sta štela strašne nočne ure. Drugi dan, v ponedeljek, zvertal je Schreier volino skozi 2 metra debeli sneg. Ali gorjé! Vihar buči kakor sinoč, ni ga izhoda nikamor! Dijak se mora umakniti nazaj. Same lakote, truda in mraza se zgrudi na tla v podsuti kočí. Gaugler poskuša vse, da bi svojega tovarša okrepčal. Dá mu zadnjo čokoladno ploščico. Druzega živeža nista imela. V tem mučnem stanu prebila sta tudi drugo noč od ponedeljka do torka. Ta dan je jasno zazorel. Oba

„Njegove besede,“ to je, spolnjenja Božje oblube za odpuščenje grehov...

zbereta svoje zadnje moči, da bi dospela v dolino po snegu, ki je bil sem ter tje dva metra debel. Toda Schreier se je vernil v kočo, ne da bi drugi za to vedel; nadjal se je, da bode toliko časa v koči izderžal, da pride pomoč. Gaugler ga je iskal, ko ga je pogrešil, našel ga pa ni, in naposled zmučen od lakote, mraza, truda in pekoče vesti, da je prijatelja zgubil, je prišel do neke snežniške kočice, katera se je štela v faro Mühlberg. Mraz je bil tako hud na višavi, da je med tem zmerznjeni dijak Schreier, ko so ga našli, imel na obrazu in laséh cele gručice ledu. Pri življenju ostali hribolazec je na svoji bridki postelji v Mühlbachu, na kateri je moral 2 tedna ostati, imel čas premišljevati zapoved, ki veleva praznike posvečevati.

Tudi marsikteri, ki ne po gorah, ampak po dolih, lógih in germovjih ob nedeljah „lazijo,“ namesto da bi bili pri sv. maši, bi se imeli iz te prežalostne dogodbe kaj učiti.

In oni zmerzli revi, ko je prišel pred Sodnika, ni bilo ne mara prvo vprašanje: „Si li bival ob nedeljah in praznikih s spodobno pobožnostjo pri sv. maši?“

Poštena dekla.

V samoti hišica stoji,
Odločena od sveta;
Bivati v nji se vsak boji,
Le stara ne Marjeta.

Minulo mnogo že je lét,
Kar Meta tam prebiva;
Mladosti ji minul je cvét,
Tú starost zdaj uživa.

Pošlè so njene vse moči,
Nji težko je živéti;
Opešale so ji oči —
Luč solnca ji ne svéti!

Uboga reva slepa je
Zdaj leta svoje stare;
Bogu pa hvalo le dajè,
Če prav jo revščna tare.

Marjeta le domá sedí,
Ne more več okoli;
Dobrotno ljudstvo jo redí,
A ona zanje moli.

Tako pa bilo ni vselej,
Moj bralec ti častiti;
Marjeto mlado si oglej,
Da znal jo boš ceniti!

Marjeta, zala, mladih lét,
Za deklo je služila;
Hudobni bil ji mar ni svét —
Vsim v lepí zgled je bila.

Marjeta služi mnogo lét
Pri verlem gospodarji;
Mi pravijo nad trideset
Pri starem tam Kozárji.

Je pridna, dela na vso moč,
In ljudstvo zló jo hvali;
Kozarju verla je pomoč,
Ga nikdar ne užali.

Pri tem, ko dela, se poti,
Pa vedno je vesela;
Ponižna se ne togotí —
Je v sercu mir imela.

Pri tem, ko dela, se poti,
Pa duše ne pozabi;
Marjeta v cerkev koj hití,
Ko k maši zvon odvabi.

Pošten je kmetič bil Kozár,
In v cerkev ji ne brani;
Za božjo slavo mu je mar,
In tudi ženi Ani.

Zato ju blagoslovi Bog,
In sreča njima sije;
Na daleč bilo na okrog
Ni lepše domačije —

Kakor je bil Kozárjev dom,
In njega lepo polje; —
Pa kaj Kozárja hvalil bom,
Saj čuti se naj bolje!

Drugači bilo je potem,
Ko je kozár umerl;
Ker njega sin Anton je vsem
Razvadam vrata odperl.

Zato pa sreče ni imel,
Zapravi vse imetje;
Po gerlu spravi vse vesel,
Kar dobil po očet' je.

Marjeto z hiše je pognal,
Mu bila je „presvéta“;
Zasluzka ji pa nič ni dal,
Ki pred ga ji obeta!

Zapravi je očetov dom,
Po svetu zdaj se klati;
Živeti ni imel se s kom —
Rad zdaj za plačo mlati!

Marjeti bil je vse pobral,
Kar reva je imela;
Ni novca ji nikdar nič dal,
Kako bo zdaj živela?! —

Al svojih ne pozabi Bog,
Naj tudi svet jih tare;
Spominja ljudstvo vse okrog
Se zdaj Marjete stare.

Marjeta le domá sedí,
Ne more več okoli;
Dobrotno ljudstvo jo redí —
A ona zanje moli.

Ivan Zarnik.

Razgled po svetu.

Pruski naučni minister pl. Gossler priporočuje vérske šolske bukve. Ker se Avstrija rada ravná po Prusiji in se večkrat celo šolski učenjaki kličejo iz Nemčije v Avstrijo, bi se bilo nadjati, da bode tudi v

tem oziru Prusija Avstriji za izgled veljala, ter se skerbela za vérske ali konfesijonelne šolske knjige.

Pruski škofje v pismu do Leona XIII protestujejo zoper novo laško kaznilno postavo, ktera katoliški Cerkvi in duhovstvu nove okove kuje.

V Freiburgu na katoliškem shodu je znani Windthorst obširneje govoril o katoliških zadevah in potrebah sedanjega časa. Enoglasno in z veliko pohvalo so bile sprejete resolucije: da se mora obnoviti svetna oblast papeževa, vrniti se verska šola, in pa protest zoper mladolaško kazensko postavo.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Vesoljni namen za mesec kimovec (september.)

a) Glavni namen:

Skušani.

b) Posebni nameni:

16. *Marija 7 žalost.* Mnogi terpeči. Nekteri omahujoči in revni. Razuzdani otroci.

17. *S. Lambert.* Krepko verno življenje med katol. vradniki. Da se neke zapuščine zveršé po B. volji.

18. *S. Jožef Kupertinski.* Pravi ozir na evangelijske svéte pri osebah v visokih častéh. Mnogi v hudih stiskah.

19. *S. Januvarij.* Zderžanje od prepovedanega vživanja. Mnogi mladi ljudje. Več duhovnov in deških semenišč. Taki, ki so v nevarnih okoliščinah.

20. *S. Ekstahij.* Za kerščanski duh v vojaščini. Odvernjenje mešan' zakonov. Mnoge družine. Zgubljeni.

21. *S. Matej ev.* Odvernjenje od posvetnosti. Odpravljanje nedeljskega skrunjenja. Mnoge poklicne zadeve. Poboljšanje mnogih, zlasti zapravljivih.

22. *S. Macricij.* Naši vojaki. Važne poskušnje. Obvarovanje pred krivimi prisegami. Mnogi nekatoličani. Mnogi dijaki, zlasti naši.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobroti o odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Hudo bolna za dušno in telesno pomoč. — Neki robavsar za modrost in spreobrnjenje. — Oseba, že delj časa brez službe, da bi primérno službo dobila. — Terdovratna bolna oseba za spravo z Bogom.

Zahvale.

Po sv. Detinstvu in priporočevanju k žalostni M. Božji sem zdravje zadobila, za kar bodi priserčna zahvala Detetu Jezusu in žalostni Materi B.! N. P.

Neka posvetna družina bila je pred nekaj časom priporočena za spreobrnjenje, in dozdej so se že 3 osebe spreobrnilo in z Bogom spravljene prav bogoljubno umerle, za kar bodi Bogu in N. lj. Gospej naj serčniša zahvala, ter ostane prošnja še za tri druge.

A. Z.

Že večkrat sem na priprošnje N. lj. Gospé presv. Jezusovega Serca prejela velike milosti, pred malo mesci pa sem bila na njeno priprošnje enkrat rešena iz prav velike telesne nevarnosti in drugi pot hudega napada navadne bolezní pri procesiji, s katerim bi bila

tudi drugim vzrokovala strah in veliko nepriliko. Vsled storjene obljube očitno naznanjam Bogu in Naši ljubi Gospej naj priserčniši hvaležucst za tolike milosti.

—r.

Listek za raznoterosti.

Kako je zastran nagrobnega spominka r. Jož. Jeriča? — Tako-le: Glavni dedinji svoji sestri Mariji Jerič je ranjki gosp. Jerič priporočil, naj mu oskerbí skromen spominek na grob, kakor se namreč spodobi pri prostemu duhovnu. Nekteri prijatelji ranjcega pa so tako-le to reč tolmačili: K temu, kar bo sestra storila kot prostemu duhovnu, naj bi prijatelji in spoštovatelji njegovi pridjali še toliko, da se mu napravi spominek, kakoršen se spodobi možu, ki ima posebne zasluge za vso deželo in tudi še za druge slovenske dežele.

Solarji in dijaki, varite se sleparjev in goljufov, ki nerabne šolske bukve prodajajo za dobre! Taki ostudni tatovi ne bojo gledali kraljestva Božjega, če krivice ne popravijo! Tatovi so tudi tisti, ki so dobili bukve le na pòsodo, pa jih nazaj ne prinesó!

✠ V Spodnji Šiški je 8. t. m. prevideca s ss. zakramenti, v 73. letu svojih dni umerla blaga grofinja Berta, rojena gr. Nostic-Rienekova, soproga pok. grofa Vil. Vurmbrand-a Stuppah. Bila je pretekli ponedeljek po 11ih, po opravljenih mertvaških molitvah, iz Šiške prepeljana na kolodvor in od tam v Kirhau v spod. Avstriji, ter položene v ondotne družinske rake. Bog ji daj večni mir.

Čast. g. Jan. Krek, novomašnik ljublj. škofije, je sprejet v c. kr. višje izobraževišče pri sv. Avguštinu na Dunaju.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Novomašnik č. g. J. Kitak gre za kapl. k sv. Martinu pri Slov. Gradcu.

Kn. škof. duhovni svetniki so postali prečast. gg.: Mat. Arzenšek, župnik v Grižah; Jož. Žehel, župn. v Mozirji, P. Viktor Jerančič, gvardijan v Nazarjah.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Gospodičina Terezina Elsner 1 gld. — Iz Dupljan zopet 1 gld. 40 kr. — Iz Javorji pri Litiji 8 gld. 20 kr. — S Fare pri Kostelu 3 gld. 72 kr. — Od sv. Helene 15 gld. 20 kr. — Iz Gorič 31 gld. 10 kr. — Iz Zagorja pri Košani 20 gld. — Mira Porenta 40 kr. — Z Vojskega 10 gld. 55 kr. — Iz Čermošnjic 12 gld. 40 kr. — Po čč. gg. Uršulinkah 26 gld. 35 kr. — Z Nove Oselice 7 gld. — Iz Zagradca 10 gld. — Z Lučin 16 gld. — Iz Šmartnega pod Šmarno goro 8 gld. — Iz Stare Loke po preč. g. dekanu 20 gld. — S Planine nad Semičem 7 gld.

Za spominek r. g. Jož. Jeriča: Preč. gosp. dekan dr. J. Sterbenec 5 gld. — Čast. g. zakristan Jož. Erker 2 gld. — Preč. g. dek. J. Koprivnikar 10 gld. — Č. g. župnik J. Kapuz 5 gld. — Č. g. župnik M. Jereb 1 gld. — Čast. g. župnik Mih. Tavčar 10 gld.

Za sirotišnico v Kočevji so darovali p. n. gosp.: Mr. Mih. Potočnik 5 gld. — J. Zupančič, vpok. župnik v Radomlji, 2 gld. — J. Strah, župnik v Št. Rupertu v Slov. goricah, 2 gld.; župnik Zdolšek 5 gld.; Neimenovan 10 gld.; G. Matijašič, prošt v Mariboru, 5 gld.; Lusnik 3 gld.; dek. Andr. Jekše 2 gld.; A. St. 1 gld.; prof. J. Maru 5 gld.

(Drugi dar. prih.)